

Перелік навчальних програм для реалізації варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня, рекомендованих МОН України

Укладач:

А.О. Седеревічене

Авторські права на тексти навчальних програм належать Міністерству освіти і науки України та авторам програм.

Тексти навчальних програм ви можете знайти у виданнях і за посиланнями, зазначеними в переліку.

№ з/п	Назва програми, автор	Тип програм и	Клас и	Обсяг програми (кількість навч. год.)	Де опублікована навчальна програма	Реквізити документа про схвалення МОН України
1.	Поетика <i>Петровська Т.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Петровська Т. Поетика : Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 1 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль :	<i>Лист ІТЗО від 05.03.2014 № 14.1/12-Г-317</i>

			1	35	Мандрівець. – 2009. – С. 33-46. Петровська Т. Поетика : Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 2 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2011. – С. 235- 242.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-г- 122</i>
2.	Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета <i>Пометун О., Цимбалару А., Онопрієнко О., Андрусенко І.</i>	Курс за вибором	1-2	70	Пометун О., Цимбалару А., Онопрієнко О., Андрусенко І. Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета. 1-2 класи. Програми курсів за вибо- ром для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіа- тивна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль :	<i>Лист ІТЗО від 06.03.2014 № 14.1/12-Г- 341</i>

					Мандрівець. – 2015. – С. 91-104.	
3.	Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета <i>Пометун О., Онопрієнко О., Цимбалару А.</i>	Курс за вибором	3-4	70	Пометун О., Онопрієнко О., Цимбалару А. Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета. 3-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 6-18.	<i>Лист ІТЗО від 08.05.2014 № 14.1/12-Г- 674</i>
4.	Каліграфія <i>Нікулочкіна О.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Нікулочкіна О. Каліграфія. 1-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 19-33.	<i>Лист ІТЗО від 30.07.2012 № 14.1/12-Г- 192</i>

5.	Маленькі українці подорожують країнами Євросоюзу <i>Гаряча С., Добровольська Л.</i>	Курс за вибором	4	34	Гаряча С., Добровольська Л. Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета. 3-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 34-38.	<i>Лист ІТЗО від 31.01.2012 № 14.1/12-Г- 25</i>
6.	Основи екології <i>Пархоменко Н., Стецюк Н., Цесаренко Т., Білогубка І.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Пархоменко Н., Стецюк Н., Цесаренко Т., Білогубка І. Основи екології. 2-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 39-67.	<i>Лист ІТЗО від 01.08.2012 № 14.1/12-Г- 197</i>

7.	Цікава економіка <i>Кашуба Л.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Кашуба Л. Цікава економіка. 2-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 68-83.	<i>Лист ІТЗО від 05.03.2014 № 14.1/12-Г-317</i>
8.	Прикладна інформатика <i>Журавльова Л., Проценко Т.</i>	Курс за вибором	1-4	280	Журавльова Л., Проценко Т. Прикладна інформатика. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 84-146.	<i>Лист ІТЗО від 07.12.2011 № 1.4/18-Г-811</i>
9.	Сходинки етичного зростання	Курс за вибором	1-4	140	Кравчук Л. Сходинки етичного зростання. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загально-	<i>Лист ІТЗО від 08.08.2011</i>

	<i>Кравчук Л.</i>				освітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 147-180.	<i>№ 1.4/18-Г-701</i>
10.	Розвиток творчих здібностей <i>Чмельова Л.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Чмельова Л. 1-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану Книга 3 / Упор. : Г.Ф. Древаль, Л.Ф. Щербакова, А.В. Лотоцька. – Тернопіль : Мандрівець. – 2012. – С. 181-198.	<i>Лист ІТЗО від 18.10.2011 № 1.4/18-Г-757</i>
11.	Україна – єдина країна <i>Седеревічене А, Харсіка Л.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Седеревічене А., Харсіка Л. Україна – єдина країна. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх	<i>Лист ІТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-</i>

					навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 5-30.	791
12.	Основи гуманістичної моралі <i>Киричок В.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Киричок В. Основи гуманістичної моралі. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загально-освітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 31-90.	<i>Лист ІІТЗО від 16.04.2015 № 14.1/12-Г-227</i>
13.	Секрети пам'яті <i>Парнивода Т., Ухіна Т.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Парнивода Т., Ухіна Т. Секрети пам'яті. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загально-освітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька,	<i>Лист ІІТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-759</i>

					Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 105-128.	
14.	Слухняні рученята <i>Кудря О.</i>	Курс за вибором	1	35	Кудря О. Слухняні рученята. 1 клас. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 129-139.	<i>Лист ІТЗО від 31.12.2014 № 14.1/12-Г- 1924</i>
15.	Читасмо, розуміємо, творимо <i>Шевчук Л.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Шевчук Л. Читаємо, розуміємо, творимо. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 140-	<i>Лист ІТЗО від 30.07.2014 № 14.1/12-Г- 1397</i>

					179.	
16.	Каліграфія з елементами зв'язного мовлення <i>Трунова В., Боднар Н., Іовчева В.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Трунова В., Боднар Н., Іовчева В. Каліграфія з елементами зв'язного мовлення. 2-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 180-223.	<i>Лист ІТЗО від 14.11.2014 № 14.1/12-Г-1777</i>
17.	Риторика Науменко В., Захарійчук М.	Курс за вибором	1-4	140	Науменко В., Захарійчук М. Риторика. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – С. 5-32.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г-121</i>

18.	Логіка Митник О.	Курс за вибором	2-4	105	Митник О. Логіка. 2-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – С. 73-83.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г- 121</i>
19.	Елементи геометрії <i>Седеревічене А, Нивидома Л.</i>	Курс за вибором	3-4	70	Седеревічене А., Нивидома Л. Елементи геометрії. 3-4 класи: Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – С. 164-169.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г- 121</i>
20.	Права дитини <i>Мовчун А., Харсіка Л.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Мовчун А., Харсіка Л. Права дитини. 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г- 121</i>

					Книга 4 / Упор. : А. Лотоцька, Г. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 165-170.	
21.	Зарубіжна література <i>Мовчун А., Харсіка Л.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Мовчун А., Харсіка Л. Зарубіжна література. 2-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2015. – С. 47-72.	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г- 121</i>
22.	Хореографія <i>Тараканова А.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Тараканова А. Хореографія 1-4 класи. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи / Упор.: Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль.. – Тернопіль : Мандрівець. –	<i>Лист ІТЗО від 13.02.2014 № 14.1/12-Г- 121</i>

					2015. – С. 151-163.	
23.	Сходинки до інформатики <i>Морзе Н. В., Вембер В. П., Саражинська Н. А.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Морзе Н. В., Вембер В. П., Саражинська Н. А. Сходинки до інформатики. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІІТЗО від 06.03.2014 № 14.1/12-Г- 344</i>
24.	Я і Енергія <i>Малявіна Т.В., Андрусенко І.В., Древаль Г.Ф., Копосов П. Г.</i>	Курс за вибором	3-4	70	Малявіна Т.В., Андрусенко І.В., Древаль Г.Ф., Копосов П. Г. Я і Енергія. 3-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІІТЗО від 04.08.2014 № 14.1/12-Г- 1448</i>
25.	Українознав	Курс за	1-4	140	Кононенко П.П., Присяжна Т.М.	<i>Лист</i>

	тво Кононенко П.П., Присяжна Т.М.	вибором			Українознавство. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>ПТЗО від 27.12.2014 № 14.1/12-Г-686</i>
26.	Розвиток мовлення Карпінська М. Ю., Костюченко Т. М.	Курс за вибором	4	35	Карпінська М. Ю., Костюченко Т. М. Розвиток мовлення. 4 клас : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ПТЗО від 16.06.2015 № 14.1/12-Г-443</i>
27.	Цікава філософія Гавриш Н. В, Лінник О.	Курс за вибором	1-4	140	Гавриш Н. В, Лінник О. Цікава філософія. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ПТЗО від 30.05.2014 № 14.1/12-Г-791</i>

					вого навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	
28.	Азбука споживача <i>Бородачова Н. В., Лаврентьєва Г. І.</i>	Курс за вибором	два роки навчання	70	Бородачова Н. В., Лаврентьєва Г. І. Азбука споживача. Два роки навчання: Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 1 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2009. – С. 84-117.	<i>Лист ІТЗО від 05.03.2014 № 14.1/12-Г-317</i>
29.	Розвиток продуктивного мислення <i>Гісь О. М., Філяк І. В.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Гісь О.М., Філяк І.В. Розвиток продуктивного мислення. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 2 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2011. – С. 5-39.	<i>Лист ІТЗО від 11.07.2013 № 14.1/12-Г-284</i>

30.	Фінансова абетка Рябова О. Б., Криховець-Хом'як Л. Я., Чарторинська Л. І. (заг. ред. Смовженко Т. С.)	Курс за вибором	2	25	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І. (заг. ред. Смовженко Т. С.). Фінансова абетка. 2 клас : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист МОН України від 20.05.2015 № 1/11-7119</i>
31.	Фінансова абетка Рябова О. Б., Криховець-Хом'як Л. Я., Чарторинська Л. І. (заг. ред. Смовженко Т. С.)	Курс за вибором	3	35	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І. (заг. ред. Смовженко Т. С.). Фінансова абетка. 3 клас : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист МОН України від 20.05.2015 № 1/11-7118</i>
32.	Фінансова абетка Рябова О. Б.,	Курс за вибором	4	35	Рябова О.Б., Криховець-Хом'як Л.Я., Чарторинська Л.І. (заг. ред.	<i>Лист МОН України від 20.05.2015</i>

	<i>Криховець-Хом'як Л. Я., Чарторинська Л. І. (заг. ред. Смовженко Т. С.)</i>				Смовженко Т. С.). Фінансова абетка. 4 клас : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>№ 1/11-7117</i>
33.	Дивовижні орігамі (з елементами народного мистецтва) <i>Іонова О. М.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Іонова О. М. Дивовижні орігамі (з елементами народного мистецтва). 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІТЗО від 19.11.2014 № 14.1/12-Г- 1795</i>
34.	Початки економіки <i>Варецька О. В.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Варецька О. В. Початки економіки. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального	<i>Лист ІТЗО від 24.02.2014 № 14.1/12-Г- 173</i>

					плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	
35.	Комп'ютерленд. Інформатика <i>Антонова О. П.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Антонова О.П. Комп'ютерленд. Інформатика. 2-4 класи : Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 1 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2009. – С. 118-150.	<i>Лист ІТЗО від 18.02.2011 № 1.4/18-Г-85</i>
36.	Християнська етика в українській культурі <i>Белкіна Е. В., Огульчанський Б. Ю., Сіданіч І. Л., Чернуха В. Г.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Белкіна Е. В., Огульчанський Б. Ю., Сіданіч І. Л., Чернуха В. Г. Християнська етика в українській культурі. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для початкових класів. Варіативна складова Типових навчальних планів. Книга 1 / Упор. : Л.Ф. Щербакова, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2009. – С. 118-150.	<i>Лист МОНУ України від 10.07.2013 № 1/11- 11280</i>

37.	Вибір успішної професії <i>Назаренко В. М., Апришко Н. В.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Назаренко В. М., Апришко Н. В. Вибір успішної професії. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІТЗО від 14.11.2013 № 14.1/12-Г-635</i>
38.	Я – учасник дорожнього руху <i>Тимовський О., Репік І., Тимовська Ю., Тимовська Н.</i>	Курс за вибором	1-4	140	Тимовський О., Репік І., Тимовська Ю., Тимовська Н. Я – учасник дорожнього руху. 1-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІТЗО від 19.11.2014 № 14.1/12-Г-1801</i>
39.	Таємниці Піфагора або Майстер арифметики	Курс за вибором	1-4	140	Чепурний Г. Н. Таємниці Піфагора або Майстер арифметики. 1-4 класи : Програми	<i>Лист ІТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-</i>

	<i>Чепурний Г. Н.</i>				курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	760
40.	Юні орнітологи <i>Лопатюк Т. А.</i>	Курс за вибором	2-4	105	Лопатюк Т. А. Юні орнітологи. 2-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Древаль. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	<i>Лист ІІТЗО від 30.07.2015 № 14.1/12-Г-972</i>
41.	Школа успішного господаря <i>Сухаревська О.</i>	Курс за вибором	3-4	70	Сухаревська О. Школа успішного господаря. 3-4 класи : Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова базового навчального плану. Книга 5 / Упор. : А.В. Лотоцька, Г.Ф. Дре-	<i>Лист ІІТЗО від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-792</i>

				валь. – Тернопіль : Мандрівець. – 2016.	
--	--	--	--	---	--

